

Conferentie Stichting Wilskracht
23 mei 2013 - Ramon Testroote

Venloverbindt

Achtertuin 1982 (huis anno 1955)

A photograph of a wooden fence in a backyard. The fence is made of light-colored wood with a diagonal slat pattern. It has several vertical posts, some with decorative white spherical finials. A green metal post is visible near the center. The fence is set on a concrete base. In the background, there are lush green trees and a clear blue sky. The text 'Achtertuin 2012' is overlaid at the bottom in white with a black outline.

Achtertuin 2012

Het Nederlandse systeem loopt vast...

Windows

An error has occurred. To continue:

Press Enter to return to Windows, or

Press CTRL+ALT+DEL to restart your computer. If you do this, you will lose any unsaved information in all open applications.

Error: OE : 016F : BFF9B3D4

Press any key to continue _

De zorgvraag
blijft toenemen

...en de kosten rijzen de pan uit.

Dit wordt versterkt door:

A man with a distressed expression is shown from the chest up, looking upwards and to the right. He has his right hand pressed against his forehead and his left hand resting on a surface. He is surrounded by towering stacks of papers and folders on both sides, which are slightly out of focus, emphasizing the overwhelming nature of the task. The background is a plain, light color.

Verschillende wetten, ministeries en
financiële regimes

En wordt nog erger door: Bureaucratie,

Versnippering en verkokering in de
uitvoering,

Institutionalising,

Ambtelijke- en bestuurscultuur,

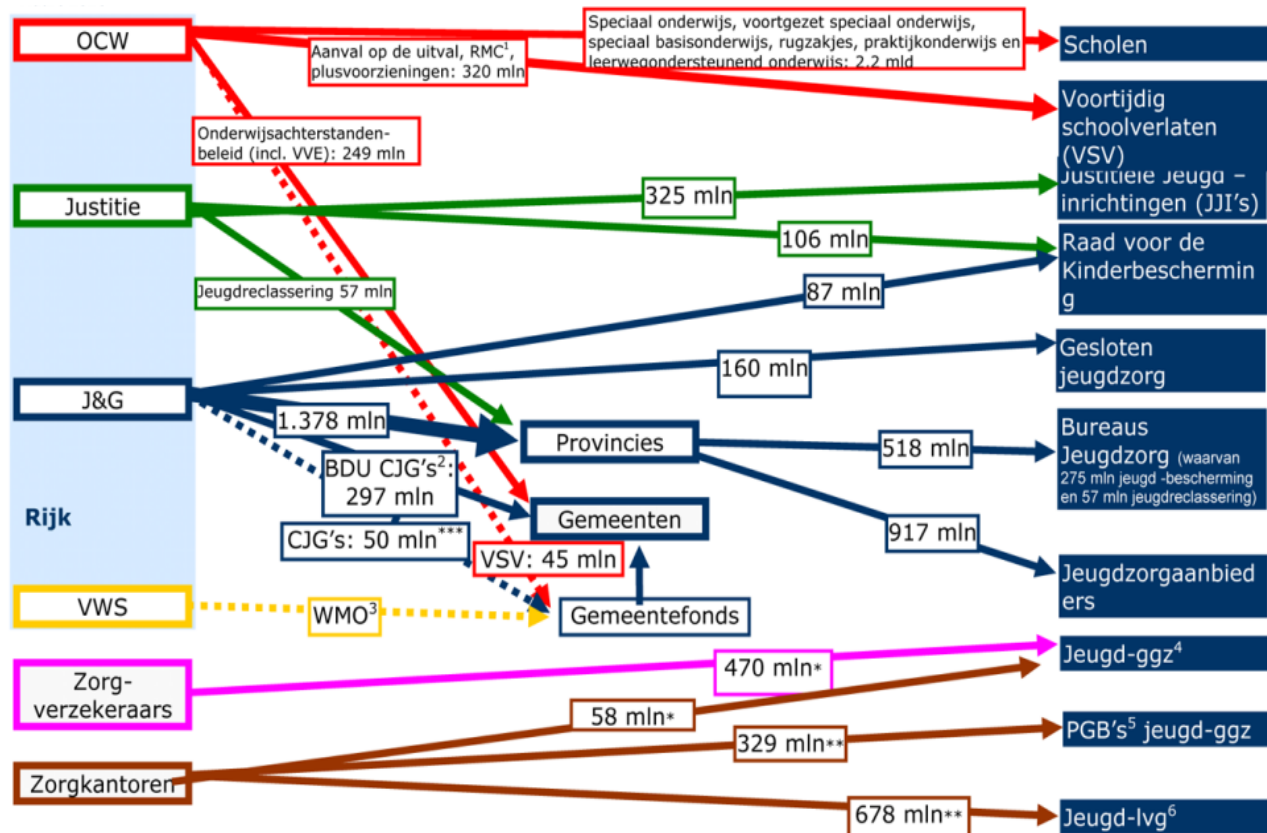

Problematisering van
het leven...

...en Claimgedrag bij burgers.

In bijv. de jeugdzorg krijg je dan:

Cijfers 2009 (in €), tenzij anders aangegeven * Cijfer 2008 ** Schatting peildatum 31-1-2009 ***Oplpend tot 100 mln in 2011 ¹ Regionaal Meld- en Coördinatiepunt

² Brede Doel Uitkering Centrum voor J&G ³ Wet Maatschappelijke Ondersteuning ⁴ geestelijke gezondheidszorg ⁵ Persoonsgebonden budget ⁶ licht verstandelijk gehandicapten

We krijgen de komende jaren veel
nieuwe verantwoordelijkheden.

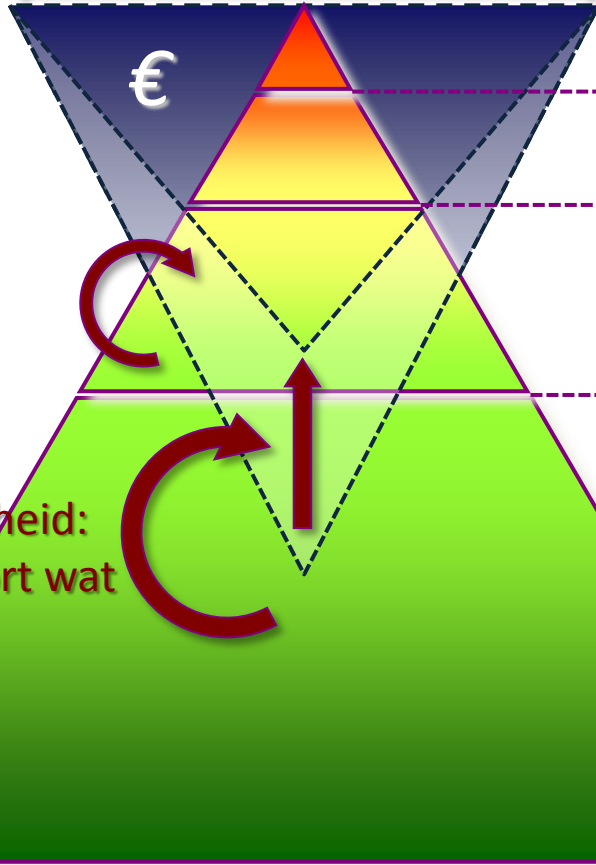
the
same
old
thinking

the
same
old
results

Dit vraagt om nieuwe oplossingen en een
nieuwe manier van denken.

Efficiency vs Autonome Groei

1% Interventie

4% Zorg

15% Ondersteuning

80% Zelfredzaam

Wederkerigheid:
Voor wat hoort wat

antares

De zorg verlossen van het juk van bureaucratie

Bedrijfskundige
Protocollen

VenloDroom
voor elkaar

Uren
Verantwoording

Door middel van
populatiegebonden
financiering van
basiszorg en welzijn

VenloDrom
voor elkaar

Stoppen met systeemdenken.
Muren en hokjes afbreken en
terug naar de menselijke maat.

Zo kunnen “concurrerende” zorg-
aanbieders en vrijwilligers gewoon gaan
samenwerken

VenloDrom
voor elkaar

Samen met buurtbewoners

VenloDroom
voor elkaar

Initiatief bij de burger

De overheid
participeert

De burger
participeert

Initiatief
bij Overheid

Eigen
Kracht

Sociaal
Netwerk

Algemene
Voorziening

Collectieve
Voorziening

Individuele
Voorziening

Sociale Structuur Visie Venlo 2022

Sociaal Kompas

Inleiding: Venlo, dat zijn we samen

Een goed functionerende gemeenschap waarin mensen oog hebben voor elkaar en waarin zoveel mogelijk mensen in hun kracht staan om zelf de regie over hun leven kunnen voeren is ons ideaal.

Dit document bevat 10 richtlijnen die we gebruiken wanneer we keuzes maken over hoe we samenwerken om dit ideaal te bereiken. In dit stuk spreken we niet over “wij” de gemeente, maar “wij” de gemeenschap.

1. Vertrouw op mensen en durf los te laten

De verzorgingsstaat is op een aantal punten doorgeschoten. We denken nog te vaak de overheid lost alles op. Ook bij overzichtelijke vragen die prima door zelfredzame mensen kunnen worden opgelost, wordt vaak naar de overheid gekeken voor een oplossing.

Als we willen dat de burgers samen weer meer verantwoordelijkheid gaan dragen, moeten mensen ook het vertrouwen krijgen, zodat ze de nodige beslissingen mogen en kunnen nemen in plaats van het bedenken van oplossingen voor mensen van bovenaf.

2. Gedragen door de gemeenschap

De beste garantie voor succes is dat een voorstel breed gedragen wordt door de gemeenschap. Daarom hebben we bijvoorbeeld de titel “Huis *van* de Wijk” gekozen en niet “Huis *vóór* de Wijk”. We nemen onze inwoners dan pas serieus, wanneer we niet alleen verantwoordelijkheid bij de burgers leggen, maar ook het werkelijk eigenaarschap. De burger is niet alleen eigenaar van de vraag maar ook van de oplossing.

Als die burger dan een keuze maakt voor de oplossing, dan controleert niet de overheid (van bovenaf) of de juiste keuzes gemaakt worden (dat noemen we verticale verantwoording). Dat doet de gemeenschap zelf (horizontale verantwoording). Dit kan bijvoorbeeld door gelden onder te brengen in wijkcoöperaties die periodiek hun bewonersachterban raadplegen.

3. Uit een goed vangnet kun je klimmen

Mensen met een beperkte zelfredzaamheid, moeten altijd kunnen rekenen op een goed vangnet. Bij het maken van dit vangnet dient goed nagedacht te worden over de gevolgen die dit heeft voor de eigen regie van mensen. Zorg dient er waar mogelijk altijd op gericht te zijn mensen zo zelfstandig mogelijk te laten leven.

Wanneer zich een zorgvraag voordoet die geen uitzicht op verbetering biedt, worden mensen toch aangespoord om zo lang mogelijk, zo veel mogelijk zelf te doen. Op die manier gaan de dingen die mensen nog wel zelfstandig kunnen, door de geboden ondersteuning niet versneld achteruit of raken mensen hun mogelijkheden zelfs helemaal kwijt.

4. Een stad zonder gehandicapten

Je bent pas gehandicapt wanneer er geen rekening gehouden wordt met je beperkingen. Wanneer we uitgaan van deze stelling, klinkt onze ambitie van een stad zonder gehandicapten opeens niet zo vreemd meer in de oren.

Wat er mogelijk is wanneer we vanaf een idee tot en met de werkelijke realisatie van plannen rekening houden met mensen met een beperking, hebben we bewezen op de Floriade 2012. Het meest toegankelijke grote evenement ooit, zonder hoge extra kosten en met inzet van vele vrijwilligers.

We blijven werken aan een inclusieve samenleving. Een samenleving waarin iedereen mee kan doen, en dan bedoelen we ook écht iedereen. Agenda 22, een set regels van de Verenigde Naties is hierbij onze leidraad.

5. Samenwerken op een natuurlijke schaal

Bij sociale vraagstukken zoeken we altijd naar samenwerking binnen de juiste omvang. Die omvang is in principe zo klein mogelijk, omdat dan ook de afstand tussen overheid en burgers zo klein mogelijk is. Dit is de omvang van de buurt of de wijk. Binnen deze omvang wordt door alle benodigde personen en instellingen onderling samengewerkt.

Wat we doen en met wie we samenwerken is niet automatisch overal hetzelfde, maar wordt bepaald door de unieke vraagstukken in die buurt of wijk. Bij meer ingewikkelde vraagstukken, die maar zelden voor komen, kan de omvang juist veel groter zijn: de omvang van de regio of zelfs over de provinciegrenzen heen.

6. Voor wat hoort wat!

Het aantal vrijwilligers dat zich beschikbaar stelt om sociale vraagstukken mee op te lossen kent zijn grenzen. Maar de beschikbaarheid van door de overheid betaalde beroepskrachten kent ook zijn grenzen. Om dit moeilijke vraagstuk op te lossen passen we het principe van wederkerigheid toe, ofwel “voor wat hoort wat”!

Mensen die door de overheid ondersteund worden kunnen en willen vaak naar vermogen iets terug doen voor de maatschappij. Dit geldt in de zorg, maar ook in het verenigingsleven.

We wachten niet af tot dit misschien vanzelf gebeurt, maar we maken hier van tevoren onderling duidelijke afspraken over. Zodat duidelijk is wat we van elkaar mogen verwachten. Zo ontstaat een nieuwe manier van samenwerken tussen overheid en gemeenschap.

7. Bouw op bestaande sociale verbanden

De hoeveelheid geld die de overheid jaarlijks uit kan geven wordt snel kleiner. Daarom moeten we sommige veranderingen sneller doorvoeren dan we gewend zijn.

De snelste weg naar succes is het werken met bestaande sociale verbanden in plaats van het scheppen van nieuwe verbanden.

Verenigingen, scholen en werkplekken zijn de belangrijkste plekken waar we mensen vinden die we kunnen binden aan de maatschappelijke opgaven waar we samen voor staan.

8. Eén krachtig persoonlijk aanspreekpunt

Het aantal professionals dat betrokken is bij het beantwoorden van de hulpvragen van één klant is vaak schrikbarend groot. Mensen moeten onnodig vaak dezelfde vraag beantwoorden en door het overdragen van verantwoordelijkheden raakt veel kennis en snelheid van werken verloren.

We zorgen daarom voor één vast aanspreekpunt voor alle vragen. Deze persoon blijft van begin tot eind verantwoordelijk voor een klant en heeft de zeggenschap om problemen beet te kunnen pakken. Hij of zij mag geen verantwoordelijkheid meer overdragen, maar mag er wel mensen bij halen om vraagstukken die om speciale kennis vragen te helpen oplossen. Daarnaast zorgen we gelijk bij de start voor voldoende aandacht door mensen met de juiste kwaliteiten.

9. Durf (door) te vragen

De individualisering van de maatschappij heeft als gevolg gehad dat mensen oppervlakkiger naar hun medemens en zijn of haar zorgen zijn gaan kijken.

Ook is het niet meer zo vanzelfsprekend als vroeger dat mensen hun sociale netwerk (familie, vrienden of burens) durven aan te spreken om hen te helpen bij het oplossen van een vraagstuk.

We gaan hier zelf het goede voorbeeld in geven door op mensen af te stappen. We vragen door om zo de vraag achter de vraag helder te krijgen. We spreken mensen aan op hun onderlinge verantwoordelijkheid.

10. Snap je tante het ook?

Vaktaal lijkt ons te helpen om doeltreffend met beroepsmensen te overleggen, maar in de praktijk maakt het de afstand naar mensen, waar het uiteindelijk om draait alleen maar groter. Van hoog tot laag, binnen iedere vorm van overleg, wordt vaktaal daarom uitgebannen. De nieuwe norm is of de boodschap ook op een verjaardagfeest begrepen wordt.

Naast het hanteren van begrijpelijke taal naar onze inwoners, ondersteunen we onze inwoners bewust in hun onderlinge communicatie. Wanneer we van mensen verlangen dat iedere inwoner zijn steentje bijdraagt, is goede onderlinge communicatie onmisbaar.

